

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

2024 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2025

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

GAZİ ÜNİVERSİTESİ 2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2024 YILI
DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU**

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	6
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	6
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	6
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	7
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	9
7. DENETİM BULGULARI	9
8. EKLER	18

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu	2
Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu	2
Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi	3
Tablo 4: 2024 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi	3

KISALTMALAR

AŞ	: Anonim Şirket
ERASMUS	:European Action Scheme for the Mobility of University Students / Üniversite Öğrencilerinin Hareketliliği için Avrupa Topluluğu Eylem Programı
G.Ü.	: Gazi Üniversitesi
TL	: Türk Lirası

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. İhaleler Kapsamında Alınan Nakit Teminatların Öngörülen Süre Sonunda İlgilisine İade ve Gelir Aktarım İşlemlerinin Gerçekleştirilmemesi
2. Taşınmazların Cins Tashihi İşlemlerinin Tamamlanmaması
3. Gelir Tahsilatlarının Emanetler Hesabında Uzun Süre Bekletilmesi ve Faaliyet Döneminden Sonra Gelir Hesaplarına Kaydedilmesi
4. Üniversite Tarafından Hazırlanan Yönergelerde, Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Öğrenimlerini Kendi İmkanlarıyla Karşılamalarını Temin Edecek Maddi Güvenceye Yer Verilmemesi
5. Kiralama Yoluyla Edinilen Taşınmazın Kira Sözleşmesindeki Alt Kiracı Sınırlamasına Uyulmayarak Özel Bir Şirkete Kiraya Verilmesi
6. Vadesinde Tahsil Edilmeyen Kira Alacaklarının Gelirlerden Alacaklar Hesabında, Bunlardan Takibe Alınanların ise Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında İzlenmemesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Gazi Üniversitesi 30.03.1983 tarih ve 2809 sayılı Kanun ile kurulmuştur.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ve 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'dir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmış olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insan gücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Gazi Üniversitesinin akademik yapısında rektörlük, senato, fakülte dekanlıkları, yüksekokul, enstitü, uygulama ve araştırma merkez müdürlükleri bulunmakta, idari yapısında ise üniversite yönetim kurulu, genel sekreterlik, daire başkanlıkları, hukuk müşavirliği ve müdürlükler yer almaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversite bünyesinde; 12 fakülte, 1 yüksekokul, 5 enstitü, 3 meslek yüksekokulu ve 40 uygulama ve araştırma merkezi bulunmaktadır.

Akademik ve idari personelin sınıf, unvan ve kadro dağılım bilgileri Tablo 1 ve 2’de yer almaktadır.

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Profesör	1.125	81	1.206
Doçent	365	180	545
Doktor öğretim üyesi	346	189	535
Öğretim görevlisi	426	327	753
Araştırma görevlisi	808	527	1.335
Toplam	3.070	1.304	4.374

Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu

Hizmet Sınıfı	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Genel idare	985	1.308	2.293
Sağlık	1.376	1.045	2.421
Avukatlık	11	2	13
Eğitim-öğretim	6	12	18
Teknik	286	166	452
Yardımcı	324	295	619
Sözleşmeli	495	242	737
İşçi	2.003	436	2.439
Toplam	5.486	3.506	8.992

Üniversitede 2024 yıl sonu itibarıyla kadrolu akademik, idari (sözleşmeli idari personel dahil) ve işçi personel toplamı 8.556’dır. Ayrıca Üniversitede 10 yabancı uyruklu akademik personel çalışmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’na ekli II sayılı cetvelin, (A) “Özel Bütçeli İdareler” bölümünde yer alan Gazi Üniversitesi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

İdarenin ekonomik sınıflandırma açısından 2024 yılına ait ödenek dağılımına ve yıl sonu harcama gerçekleştirmelerine ilişkin tablo aşağıdadır.

Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi

	Ödenek (TL)	Gerçekleşme (TL)	Gerçekleşme Oranı(%)
01 Personel Giderleri	5.715.644.276,00	5.578.331.001,96	97,60
02 Sos. Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	727.833.609,00	687.779.184,37	94,50
03 Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	620.969.104,97	420.052.037,76	67,64
05 Cari Transferler	1.145.137.250,00	1.138.554.899,01	99,43
06 Sermaye Giderleri	1.347.449.823,09	1.213.944.254,10	90,09
Toplam	9.557.034.063,06	9.038.661.377,20	94,58

2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 8.415.580.000,00. TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde 1.141.454.063,06 TL ödenek eklenmiş ve toplam ödenek 9.557.034.063,06 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin %94,58'i olan 9.038.661.377,20 TL kullanılmıştır.

Personel giderlerinde 5.715.644.276,00TL ödeneğin 5.578.331.001,96 TL'si, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde 727.833.609,00TL ödeneğin 687.779.184,37 TL'si, mal ve hizmet alımı giderlerinde 620.969.104,97TL ödeneğin 420.052.037,76TL'si, cari transferlerde 1.145.137.250,00TL ödeneğin 1.138.554.899,01 TL'si, sermaye giderlerinde 1.347.449.823,09TL ödeneğin 1.213.944.254,10 TL'si harcanmıştır.

Üniversite tarafından 2024 yılında; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Erasmus, Türkiye Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, CEHVER Hibi Programı Destekleri ile Avrupa Birliği hibelerinden toplam 456.076.195,18 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

2024 yılı bütçe gelirleri tahmin ve gerçekleşme bilgileri Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4: 2024 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi

	Gelir Tahmini (TL)	Gerçekleşen (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	58.050.000,00	101.812.665,07	175,38
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	8.090.478.000,00	8.161.810.236,46	100,88
Diğer Gelirler	267.052.000,00	231.912.385,81	86,84
Toplam	8.145.580.000,00	8.495.535.287,34	104,29
Gelirlerden Red ve İadeler (-)	-	4.872.961,10	-
Net Toplam	8.145.580.000,00	8.490.662.236,24	104,23

2024 yılı bütçesine göre tahmin edilen bütçe geliri 8.415.580.000,00 TL olan Üniversitenin, yıl sonunda gerçekleşen net bütçe geliri 8.490.662.236,24 TL'dir.

Dönem faaliyet geliri 9.418.126.648,28 TL, gelirlerden indirim, iade ve iskonto toplamı 4.872.961,10TL, enflasyon düzeltmesi toplamı 13.347.877.294,98 TL ve faaliyet gideri

10.654.930.902,06 TL olan Üniversite, 2024 yılını 12.106.200.080,10 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamlamıştır.

Üniversite özel bütçesi dışında bulunan;

-Döner Sermaye İşletmesinin 2024 yılı gelir toplamı 6.855.348.909,50 TL, gider toplamı 5.557.765.828,90 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem 1.297.583.080,59 TL kâr ile tamamlanmıştır.

-İktisadi İşletmenin 2024 yılı gelir toplamı 27.985.192,49 TL, gider toplamı 27.882.901,87 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem sonu 102.290,62 TL kâr/zarar ile tamamlanmıştır.

Ayrıca Üniversite, 10.10.2007 tarih ve 26669 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2007/12619 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan Gazi Teknopark Teknoloji Geliştirme Bölgesi AŞ’nin kurucu ve işletici ortağıdır. Adı geçen Şirketin kuruluş sermayesi 382.700,00 TL olup Üniversitenin %46,11 oranında ortaklığı bulunmaktadır. 2024 yıl sonunda 5.993.491,49 TL tutarında enflasyon düzeltmesi yapılmış olup yatırılan sermaye tutarı, Üniversite bilançosunun 241 No.lu Hesap kodunda 6.376.191,49 TL olarak yer almaktadır.

Üniversite, 25.06.2018 tarih ve 30459 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2018/11888 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan TeknoHAB Teknoloji Geliştirme Bölgesi AŞ’nin ortağıdır. Adı geçen Şirketin sermayesi 46.000.000,00 TL olup Üniversitenin %8,69 oranında ortaklığı bulunmaktadır. 2024 yıl sonunda 21.664.388,99 TL tutarında enflasyon düzeltmesi yapılmış olup yatırılan sermaye tutarı, Üniversite bilançosunun 241 No.lu Hesap kodunda 25.664.388,99 TL olarak yer almaktadır.

Yine Üniversite, 25.06.2018 tarih ve 30459 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2018/11888 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan Kırıkkale Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi AŞ’nin ortağıdır. Adı geçen Şirketin kuruluş sermayesi 1.300.000,00 TL olup Üniversitenin %5 oranında ortaklığı bulunmaktadır. 2024 yıl sonunda 261.963,35 TL tutarında enflasyon düzeltmesi yapılmış olup yatırılan sermaye tutarı, Üniversite bilançosunun 241 No.lu Hesap kodunda 326.963,35 TL olarak yer almaktadır.

Bunların dışında Üniversite, 2015 yılından kurulan Gazi Teknoloji Anonim Şirketini 21.10.2021 tarih ve 10435 sayılı Ticaret Sicil Gazetesi’nde yayımlanan değişiklik bilgisiyle 2.730.000,00 bedelle devralmış ve ismini Gazi Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi AŞ olarak değiştirmiştir. Adı geçen Şirketin kuruluş sermayesi 1.900.000,00 TL olup Üniversitenin %100

oranında ortaklığı bulunmaktadır. 2024 yıl sonunda 5.444.362,00 TL tutarında enflasyon düzeltilmesi yapılmış olup yatırılan sermaye tutarı, Üniversite bilançosunun 241 No.lu Hesap kodunda 8.174.362,00 TL olarak yer almaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede, tahakkuk esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,

- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kanun uyarınca iç kontrol sistemi; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

İç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, 26.12.2007 tarihli ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir. 2024 yılı denetimi kapsamında, mezkûr mevzuat çerçevesinde, Üniversite iç kontrol sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile

disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur. Hassas görevlere ilişkin prosedürler, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan, zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur. İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. İdare iç kontrol risklerini tam ve doğru bir şekilde belirlemiştir. Risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışma yapılmıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmıştır ve personele duyurulmuştur. İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. İdarede yapılan görevlendirmeler farklı kişiler arasında dağıtılarak “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmiştir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’a uygun olarak kurulmuştur. Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği’ne uygundur.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi yılda en az bir kez değerlendirilmekte değerlendirme sonuçları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmaktadır. Kamu İdaresisinde iç denetim birimi kurulmuş olup 13 iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadroların 11’i doludur. İç denetim biriminin iç kontrole sistemine ilişkin denetim ve raporlama çalışmaları mevcuttur.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Gazi Üniversitesinin 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde herhangi bir bilgi yer almamaktadır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: İhaleler Kapsamında Alınan Nakit Teminatların Öngörülen Süre Sonunda İlgilisine İade ve Gelir Aktarım İşlemlerinin Gerçekleştirilmemesi

Mal, hizmet ve yapım işleri kapsamında alınan nakit teminatların yasal sürelerinin sona ermesine rağmen ilgililerine iade edilmediği ya da gelir aktarım işlemlerinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun “Kesin teminat ve ek kesin teminatların geri verilmesi” başlıklı 13’üncü maddesinin ikinci fıkrasında, yüklenicinin yüklendiği iş nedeniyle idareye ve Sosyal Sigortalar Kurumuna olan borçları ile ücret ve ücret sayılan ödemelerden yapılan kanunî vergi kesintilerinin; yapım işlerinde kesin kabul tarihine, diğer işlerde kabul tarihine veya varsa garanti süresinin bitimine kadar ödenmemesi halinde, protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın kesin teminatların paraya çevrilerek borçlarına karşılık mahsup edileceği, varsa kalanının yükleniciye geri verileceği hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanun’un “İade edilmeyen teminatlar” başlıklı 14’üncü maddesinde ise 13’üncü maddeye göre mahsup işlemi yapılmasına gerek bulunmayan hallerde; yapım işlerinde kesin

hesap ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından, diğer işlerde ise işin kabul tarihinden veya varsa garanti süresinin bitim tarihinden itibaren iki yıl içinde idarenin yazılı uyarısına rağmen talep edilmemesi nedeniyle iade edilemeyen kesin teminat mektuplarının hükümsüz kalacağı ve bankasına iade edileceği, teminat mektubu dışındaki teminatların ise sürenin bitiminde gelir kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 330-Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına ilişkin "Hesaba ilişkin işlemler" başlıklı 257'nci maddesinde, 4735 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesi kapsamında bulunan teminatların, sürenin bitiminde genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde bütçeye gelir kaydedileceği; diğer kamu idarelerinde ise genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere merkezde merkez muhasebe birimleri, illerde defterdarlık muhasebe müdürlüğü, ilçelerde ise mal müdürlüğünün banka hesaplarına beş iş günü içerisinde aktarılacağı, ayrıca ilgili muhasebe birimine yazıyla bilgi verileceği ifade edilmiştir.

Yönetmelik'in aynı Hesaba ilişkin "Hesabın işleyişi" başlıklı 258'inci maddesinde de Kanun'un 14'üncü maddesine göre Hazine hesaplarına aktarılacak teminatların, 330-Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına borç, 333-Emanetler Hesabına alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

Buna göre; nakit teminatı bulunan idareler, söz konusu 2 yıllık sürenin başladığı andan itibaren öncelikle ilgili yükleniciye nakit teminatın geri iadesine dair uyarı yazısı yazmak, buna rağmen nakit teminatın alınmaması halinde genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde bütçeye; diğer kamu idarelerinde ise genel bütçeye gelir kaydedilmesi için gerekli aktarma işlemini beş iş günü içerisinde gerçekleştirmek zorundadırlar.

Denetimlerde, 330/430 hesap kodunda kayıtlı olup mevzuatta öngörülen süre geçmiş olan nakit teminatların bulunduğu ancak bu teminatlar için ilgisine yazılı uyarıda bulunulmadığı ve gelir aktarım işlemlerinin gerçekleştirilmediği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında harcama birimleri ile yazışmalar yapılarak birimlerden gelen cevaplara göre teminat iadelerinin yapıldığı ve gelir kaydı yapılması gereken teminatların ise gelir kaydedilmek üzere aktarım işleminin yapılacağı ifade edilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri uyarınca, kabulü yapılan veya garanti süresini dolduran mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde süresi dolan teminatların ilgisine iade işlemlerine ilişkin yazışmaların yapılması buna bağlı olarak da genel bütçeye gelir aktarım işlemlerinin gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Taşınmazların Cins Tashihi İşlemlerinin Tamamlanmaması

Üniversitedeki taşınmazların mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtları birbirinden farklı olmasına rağmen cins tashihi işlemlerinin tamamlanamadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde cins tashihi; binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının, mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi olarak ifade edilmiştir.

Yönetmelik'in "Cins tashihlerinin yapılması" başlıklı 10'uncu maddesine göre kamu idarelerinin mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının birbirine uygun olmaması durumunda, fiili kullanım durumları esas alınarak tapu kayıtlarında cins tashihlerinin yapılması gerekmektedir.

Denetimlerde Üniversite taşınmazlarının mevcut kullanım şekilleri ile kayıtlarda belirtilen cinslerinin birbirine uygun olmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında, Üniversite tarafından ruhsatı ve/veya iskanı bulunmayan binalar için gerekli başvurular yapılarak 2018 yılında Yapı Kayıt Belgelerinin temin edildiği, yapı kayıt belgesine haiz binaların tapu kayıtlarında yer alabilmesi için Ankara Kadastro Müdürlüğü ile görüşüldüğü; yapılan görüşmeler doğrultusunda her bir bina için haritacılık hizmeti alınmak suretiyle binaların köşe koordinatlarının tespiti ve bina taban alanlarının belirleneceği ve belirlenen alanların Yapı Kayıt Belgelerindeki alanlarla örtüşmesi sağlandıktan sonra cins tashihi işlemlerinin resmi başvurularının yapılacağı ifade edilmiştir

Sonuç olarak; cins tashihi'nin yapılmaması Üniversite taşınmazlarının mevcut kullanım şekillerinin tam olarak görülememesine neden olmaktadır.

BULGU 3: Gelir Tahsilatlarının Emanetler Hesabında Uzun Süre Bekletilmesi ve Faaliyet Döneminden Sonra Gelir Hesaplarına Kaydedilmesi

Üniversitenin eğitim öğretim gelirleri, taşınmaz gelirleri gibi gelir ve alacaklarına ilişkin yapılan tahsilatların, 333 Emanetler Hesabına alınması ve burada uzun süre bekletilmesi sonucu kaydedilmesi gereken gelir ve bütçe gelirleri hesaplarına zamanında kaydedilmediği görülmüştür.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin “Kayıt zamanı, kamu gelir ve giderleri ile bütçe gelir ve giderlerinin yılı” başlıklı 16’ncı maddesinde; kamu hesaplarının mali yıl esasına göre tutulacağı, kamu gelir ve giderlerinin tahakkuk ettirildikleri malî yılın hesaplarında gösterileceği ifade edildikten sonra bütçe gelirlerinin tahsil edildiği, bütçe giderlerinin ise ödendiği yılda muhasebeleştirileceği hükmüne yer verilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin 333 Emanetler Hesabına ilişkin “Hesabın niteliği” başlıklı 262’nci maddesinde; bu hesabın, emanet olarak nakden veya mahsuben tahsil edilen tutarların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik’in 800 Bütçe Gelirleri Hesabına ilişkin “Hesabın işleyişi” başlıklı 413’üncü maddesinde ise; Bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben yapılan her türlü tahsilatın bir taraftan 600-Gelirler Hesabı veya 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara alacak, 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara borç; diğer taraftan bu hesaba alacak, 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedileceği ifade edilmiştir.

Denetimlerde, bankaca yapılan ve emanet niteliğinde olmayan gelir ve alacak tahsilatlarının, niteliği belli olmadığı gerekçesiyle 102 Banka hesabına borç, 333 Emanetler Hesabına alacak kaydedilmek üzere emanet hesaplarına alındığı; tahsilat tarihi 2017 yılına kadar uzanan bir çok gelir tahsilatının bu hesapta çok uzun süre bekletildiği ve faaliyet dönemi geçtikten sonra ancak 2024 yılında 600 Gelirler Hesabına alacak, 333 Emanetler hesabına borç kaydedilmek üzere emanet hesaplarından çıkış yapılarak bütçe gelir ve yansıtma hesaplarına kayıt yapıldığı tespit edilmiştir.

Yapılan uygulama sonucu, tahsil edilmelerine karşın Emanetler Hesabında bekletilen tutarların ilgili oldukları gelir hesaplarına kaydedilmesi sonraki mali yıla/yıllara kalmaktadır. Bu durum, muhasebenin zamanında ve doğru bilgi üretmesini engellediği gibi; gelirlerin ilgili olduğu faaliyet döneminin geliri, bütçe gelirlerinin ise tahsil edildikleri yılın geliri olarak muhasebeleştirilmesi ilkesine de uymamaktadır.

Kamu İdaresi cevabında, emanetler hesabına kaydedilen tahsilatların niteliğinin, birimler ile yapılan yazışmalar sonucunda belirlenerek ilgili gelir hesaplarına aktarıldığı ifade edilmekte ise de bulguda belirtilen tahsilatların gelir hesaplarına aktarılmasının, söz konusu yazışma sürelerinden çok daha uzun bir sürede (bazı tahsilatlarda aradan birkaç yıl geçecek kadar uzun zaman sonra) yapıldığı görülmektedir.

Diğer taraftan, Kamu İdaresince önümüzdeki dönemde emanete alınan tutarların zamanında gelir hesaplarına kaydedilmesine özen gösterileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; hazine yardımları gibi tahakkuk kayıtlarında izleneneler başta olmak üzere niteliği belli olan gelir ve alacak tahsilatlarının emanet hesaplarına alınmaması, yoğunluk nedeniyle alınmış olanların da kısa süre içinde ilgili hesaplara kaydedilmek suretiyle muhasebenin zamanında ve doğru bilgi üretmesi sağlanmalıdır.

BULGU 4: Üniversite Tarafından Hazırlanan Yönergelerde, Yabancı Uyruklu Öğrencilerin Öğrenimlerini Kendi İmkanlarıyla Karşılamalarını Temin Edecek Maddi Güvenceye Yer Verilmemesi

Üniversitenin yurt dışından öğrenci kabulüne ilişkin çıkardığı Yönergelerde, Yurtdışından Öğrenci Kabulüne İlişkin Esaslarda öngörülen ve yabancı uyruklu öğrencilerin öğrenimlerini kendi imkanlarıyla karşılamalarını temin edecek maddi güvenceye yer verilmediği ve öğrencilerden bu yönde bir talepte bulunulmadığı görülmüştür.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun “Yükseköğretime giriş ve yerleştirme” başlıklı 45’inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinin verdiği yetkiye istinaden Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen Yurtdışından Öğrenci Kabulüne İlişkin Esaslar’ın “Üniversitelerin Kabul Koşullarına İlişkin İlkeler” başlıklı (C) bölümünün 2’nci maddesinde; üniversitelerce belirlenecek şart ve esaslara, yurt dışından gelecek öğrencilerin maddi imkanlarının ülkemizde yükseköğretimlerini sürdürmeye imkan sağlamasını temin etmek amacıyla maddi bir güvence miktarının eklenmesinin uygun görüldüğü ifade edilmiştir.

Denetimlerde, 2024 yılında yürürlükte olan Gazi Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Programları İçin Yurt Dışından/ Yabancı Uyruklu Öğrenci Kabul Yönergelerinde, Esaslarda öngörülmesine karşın “maddi güvence”ye ilişkin bir ifadeye yer verilmediği görülmüştür. Aynı şekilde, yabancı uyruklu öğrenci alımına ilişkin ilanlarda da yabancı uyruklu öğrencilerden kayıt esnasında istenilecek belgeler arasında “maddi güvence” ye yer verilmediği, yabancı uyruklu öğrenci dosyalarının incelenmesinde de adaylardan bu yönde alınmış bir belgenin mevcut olmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında, yabancı uyruklu öğrenci kabulüne ilişkin Yönerge'ye “maddi güvence” maddesinin eklenmesine yönelik çalışmaların devam ettiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, Esaslar'a uygun şekilde yabancı uyruklu öğrenci kabulüne ilişkin Yönergelerde ve bu amaçla yapılacak ilanlarda, kayıt için adaylardan istenecek belgeler arasında miktarı ve niteliği Üniversite tarafından belirlenecek "maddi güvence"ye yer verilmesinin ve buna ilişkin belgenin kayıt esnasında adaylardan temin edilerek öğrenci dosyalarında muhafaza edilmesinin gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 5: Kiralama Yoluyla Edinilen Taşınmazın Kira Sözleşmesindeki Alt Kiracı Sınırlamasına Uyulmayarak Özel Bir Şirkete Kiraya Verilmesi

Üniversitenin kiralama yoluyla edindiği ve alt kiracı olarak İktisadi İşletmeye kiraya verdiği taşınmazın, İşletme tarafından kira sözleşmesindeki alt kiralamaya ilişkin sınırlamaya uyulmayarak özel bir şirkete kiraya verildiği görülmüştür.

Yenimahalle İlçesi 63934 ada 1 parselde yer alan 13.876 m2 taşınmaz, Üniversite tarafından 09.02.2023 tarihli sözleşme ile 10 yıllığına Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğünden kiralanmıştır.

Kira sözleşmesinin "D- Genel Hükümler" bölümünün 1'inci maddesinde; Kiracının, sözleşmede belirtilen süreleri aşmayacak şekilde taşınmazı iştiraki ve/veya işletmelerine alt kiraya verebileceği ancak sözleşmeyi hiçbir şekilde bir başkasına devredemeyeceği hükmüne yer verilmiştir. Bu hüküm ile Üniversitenin söz konusu taşınmazı alt kiraya verebilmesi, kendi iştirakleri ve/veya işletmeleri ile sınırlandırılmış bulunmaktadır.

Bu hükme uygun olarak, Üniversite tarafından söz konusu taşınmazın 9.000 metrekarelik kısmı, 21.08.2023 tarihinde 2.010.000,00 TL yıllık bedelle 3 yıllığına alt kiracı olarak G.Ü. Sağlık Kültür Spor Daire Başkanlığı İktisadi İşletmesine kiraya verilmiştir.

Yapılan denetimde söz konusu taşınmazın aynı tarihte alt kiracı statüsünde bulunan İktisadi İşletme tarafından özel bir şirkete daha yüksek bedelle yıllık olarak düzenlenen sözleşmelerle otopark olarak işletilmek üzere kiraya verildiği tespit edilmiştir. Bu durum, Atatürk Orman Çiftliği ile Üniversite arasında imzalanan kira sözleşmesindeki alt kiracılık için getirilen sınırlamaya uymamaktadır. Zira anılan sözleşmede alt kiracı olarak sadece Üniversitenin iştirakleri ve/veya işletmelerine yer verilmiştir.

İktisadi İşletme tarafından alt kiracılık statüsünde kendisine kiraya verilen taşınmazın özel bir şirkete kiraya verilmesi; Üniversitenin Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü ile yaptığı kira sözleşmesi hükümlerine uygun olmadığı gibi taşınmazın işletilmesi sırasında oluşabilecek

ve 3'üncü kişilere verilebilecek zararlardan doğacak zararların tazmininde, şirketle akdedilen sözleşmeye taraf olmadığı halde Üniversiteye de sorumluluk yöneltilmesine yol açabilecektir.

Kamu İdaresi cevabında, kiralanın yerin Üniversite işletme ve iştirakleri dışındaki alt kiracılara da kiralanabilmesini teminen Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü ile görüşmelerin yapılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, otopark işletmesi olarak özel bir şirket tarafından işletilen taşınmazın, Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü ile yapılan kira sözleşmesi hükümlerine uygun şekilde Üniversitenin kendi İşletmesi tarafından işletilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 6: Vadesinde Tahsil Edilmeyen Kira Alacaklarının Gelirlerden Alacaklar Hesabında, Bunlardan Takibe Alınanların ise Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında İzlenmemesi

Vadesinde tahsil edilmeyen kira gelirlerinin sözleşmesinde öngörülen vade tarihi itibarıyla 120 Gelirlerden Alacaklar ve 600 Gelirler hesaplarına tahakkuk kayıtlarının yapılmadığı, bunlardan tahsili için Hukuk Müşavirliğine sevk edilenlerin ise 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına kaydedilmediği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "12 Faaliyet Alacakları" başlıklı 50'nci maddesinde; gelir olarak tahakkuk ettirilecek teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinin bu hesap grubunda izleneceği belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına ilişkin "Hesabın İşleyişi" başlıklı 53'üncü maddesinde, ilgili servislerce verilen gelir tahakkuku tutarlarının bu hesaba borç, 600 Gelirler Hesabına alacak kaydedileceği; bu hesapta kayıtlı tutarlardan ilgili servislerce, takibe sevk edilen alacak tutarlarının ise bu hesaba alacak, 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına borç kaydedileceği ifade edilmiştir.

Denetimlerde, peşin tahsil edilenler dışındaki kira tutarlarının sözleşmesinde öngörülen son ödeme tarihi itibarıyla 120- Gelirlerden Alacaklar Hesabına borç, 600 Gelirler Hesabına alacak kaydedilmek suretiyle yapılması gereken tahakkuk kayıtlarının yapılmadığı; yine bu alacaklardan vadesinde ödenmeyenlerin ilgili servis tarafından tahsil ve takibi için Hukuk Müşavirliğine bildirilenlerin 120 No.lu Hesaba alacak, 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına borç kaydedilerek takip kayıtlarının yapılmadığı tespit edilmiştir. Bu durum, yıl sonu itibarıyla vadesinde tahsil edilemediği için takibe alınan 720.976,21TL tutarındaki alacak

tutarının 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında gözükmemesine yol açmıştır.

Kamu İdaresi cevabında; sözleşmesinde öngörülen zamanda tahsil edilmeyen kira alacakları ile bunlardan takibe alınanların, bulguda belirtildiği şekilde muhasebeleştirilmesine özen gösterileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak peşin olarak tahsil edilmeyen kira alacaklarının muhasebeleştirilmesinde; sözleşmedeki son ödeme tarihi itibarıyla aylık olarak 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına borç, 600 Gelirler Hesabına alacak kaydı yapılması, bunlardan takibe alınanların 120 No.lu Hesaptan çıkarılarak 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına borç kaydedilmesi gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Tahsil Edilen Gelirlerin Emanet Hesaplarında Uzun Süre Bekletilmesi Sonucu Gelir Kayıtlarının Geç Yapılması	2023	Yerine Getirilmedi	Bu husus, Raporun "Diğer Bulgular" Bölümünde "Gelir Tahsilatlarının Emanetler Hesabında Uzun Süre Bekletilmesi ve Faaliyet Döneminden Sonra Gelir Hesaplarına Kaydedilmesi" başlığıyla yer almaktadır.
Kira Gelirlerinin Hatalı Muhasebeleştirilmesi	2023	Kısmen Yerine Getirildi	Bu husus, Raporun "Diğer Bulgular" Bölümünde "Vadesinde Tahsil Edilmeyen Kira Alacaklarının Gelirlerden Alacaklar Hesabında, Bunlardan Takibe Alınanların ise Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında İzlenmemesi" başlığıyla yer almaktadır.
Taşınmazlarda Cins Tashihi İşlemlerinin Tamamlanamaması	2023	Yerine Getirilmedi	Bu husus, Raporun "Diğer Bulgular" Bölümünde "Taşınmazların Cins Tashihi İşlemlerinin Tamamlanamaması" başlığıyla yer almaktadır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE
İŞLETMESİ**

2024 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	3
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	3
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	4
5. DENETİM GÖRÜŞÜ	4
6. DENETİM BULGULARI	4

KISALTMALAR

AŞ	: Anonim Şirket
TAO	: Türkiye Anonim Ortaklığı
TL	: Türk Lirası
TÖMER	: Türkçe Öğrenim Araştırma ve Uygulama Merkezi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabının Banka Kayıtları ile Uyumlu Olmaması
2. İcra Takibinde Bulunan Alacakların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

B. Diğer Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Gazi Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58. Maddesine Göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik kapsamında, 23.05.2000 tarih ve 24057 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Gazi Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği ile kurulmuştur.

Döner Sermaye İşletmesi, Yönetmelik'in 2'inci maddesinde sayılan ve aşağıda yer verilen faaliyetleri yürüterek gelir elde etmektedir:

Yükseköğretim kurumları dışındaki kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerce talep edilecek bilimsel görüş, proje, araştırma ve benzeri hizmetler yapmak, seminer, konferans, sempozyumlar düzenlemek, kurslar açmak,

Her türlü çalışmaları ve danışmanlık hizmetlerini yapmak,

Klinikler, poliklinikler, ameliyathaneler ve laboratuvarlarda yapılacak her türlü muayene, tetkik, tahlil, ameliyat, bakım ve hizmet üretimi ile ilgili iş ve benzeri hizmetleri yapmak,

Açılmış olan her türlü sağlık hizmetleri ile ilgili yataklı ve yataksız sabit ve geçici kuruluşları işletmek,

Her türlü yayım ve basım işlerini yapmak,

Belirli bilimsel sonuçların uygulanmasını sağlamak,

Mevcut fiziki kapasiteyi değerlendirerek birimlerin faaliyet alanları ile sınırlı olarak iş ve hizmet üretmek, elde edilen ürünlerin önceden Rektörün izni alınmak şartıyla pazarlanması ve satılması için satış ve teşhir yerleri açmak.

Yükseköğretim kurumlarının döner sermaye faaliyetleri çerçevesinde; hizmet sunum şartları ve kriterleri de dikkate alınmak suretiyle personelin unvanı, görevi, çalışma şartları ve süresi, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ve mesleki uygulamalar ile ilgili performansı ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi hizmete katkı unsurları da esas alınarak yapılan ek ödemelerde, 18.02.2011 tarihli ve 27850 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Döner Sermaye Gelirlerinden Yapılacak Ek Ödemenin Dağıtılmasında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik hükümleri uygulanmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı çalışan Döner Sermaye İşletmesi; İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü şeklinde teşkilatlanmış olup gelir getirici birim sayısı 46'dır.

İşletme Müdürlüğünde; işletme müdürü, 9 idari memur ve 5 sürekli işçi hizmet vermekte olup bunlardan 10'unun kadrosu özel bütçededir.

Saymanlık Müdürlüğünde ise Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli olarak saymanlık müdürü, saymanlık müdür yardımcısı ve 17 memur bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Döner sermaye işletme bütçesi adı geçen Yönetmelik'in 4'üncü maddesine göre hazırlanmakta ve üniversite yönetim kurulunun onaylaması ile kesinleşmektedir.

Gazi Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün giderleri elde edilen gelirlerle finanse edilmekte olup 2024 yılında özel bütçeden herhangi bir kaynak kullanılmamıştır.

Başlangıç bütçesinde 6.035.610.533,00 TL gelir öngörülmüş olup gider bütçesi de aynı tutarda hazırlanmıştır. Yıl içerisinde ek bütçelerle bütçe tahminleri güncellenmiş olup gider ve gelir bütçeleri 7.353.463.533,00 TL'ye yükselmiştir.

İşletmenin 2024 yılında 5.433.489.517,83 TL bütçe giderine karşılık 6.715.376.706,67 TL bütçe geliri elde ettiği anlaşılmıştır.

İşletmede 2024 yılı gelir tablosuna göre 6.855.348.909,50 TL gelir elde edilmiş, 5.557.765.828,91 TL gider gerçekleşmiş ve dönem 1.297.583.080,59 TL kârla tamamlanmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Gazi Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin muhasebe ve raporlama işlemleri, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Adı geçen Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi

Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esasları kıyasen uygulanmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Gelir tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmassından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Gazi Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabının Banka Kayıtları ile Uyumlu Olmaması

Bazı işletme birimleri adına bankalarda açılmış olan pos hesaplarının muhasebe kayıtlarıyla tutarlı olmaması nedeniyle Bilançonun 123 Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabının doğru bilgi sunmadığı görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 123 Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabına ilişkin “Hesabın niteliği” başlıklı 102'nci maddesinde; bu hesabın, banka kredi kartlarıyla yapılan tahsilat ve bunlara ilişkin olarak yapılan mahsup ve iade işlemlerinin izlenmesi için kullanılacağı, “Hesabın işleyişi” başlıklı 104'üncü maddesinde ise mal veya hizmet satış bedeli olarak banka kredi kartıyla yapılan tahsilatların bu hesaba borç, hesaplanan katma değer vergisinin 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabına, kalan tutarın ise 600 Yurtiçi Satışlar Hesabına alacak; banka kredi kartıyla yapılan tahsilatlar nedeniyle muhasebe biriminin banka hesabına aktarılan tutarların ise bu hesaba alacak, 102 Bankalar Hesabına borç olarak kaydedilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği'nin “Uygulama ve kullanılacak araçlar” başlıklı 5'inci maddesinde, kurumların yurtiçi yerleşik bankalar aracılığıyla kredi kartlarıyla yapılan tahsilatlarının azami 20 gün içerisinde ilgili kurumun kamu sermayeli banka hesabına aktarılması zorunluluğu getirilmiştir.

01.12.2009 tarihinden itibaren Gazi Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü ve bağlı birimlerinin banka işlemleri, T.C. Halk Bankası AŞ'de açılmış hesaplar üzerinden yürütülmektedir.

Denetimlerde, Diş Hekimliği Fakültesi, Uygulama ve Araştırma Hastanesi ve TÖMER birimlerinin bilançolarında, 123 Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabında diğer kamu bankaları olan T.C. Ziraat Bankası AŞ ve T.C. Vakıflar Bankası TAO nezdinde açılmış olan 82.923,76 TL tutarında geçmiş yıllardan devreden pos hesaplarının olduğu tespit edilmiştir. Söz konusu tespit üzerine birimler tarafından pos hesaplarında bulunan tutarlar için bankalardan iade istenilmiş ancak ilgili bankalardan söz konusu tutarlara ait müşteri numarası, hesap ve pos hesabı bulunmadığı bildirilmiştir.

Sonuç olarak, Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünden alınan banka hesap bilgilerinin muhasebe kayıtları ile uyumlu olmadığı ve 123 Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabının banka kayıtlarına göre 82.923,76 TL tutarında Bilançoda fazla görüldüğü değerlendirilmiştir.

Kamu İdaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemin yapıldığı belirtilmiştir.

Söz konusu tespit; kurum tarafından 31.01.2025 tarih ve 3272 sayılı, 04.02.2025 tarih ve 2810 sayılı ile 25.02.2025 tarih ve 5287 sayılı muhasebe işlem fişleri ile düzeltilmiştir.

BULGU 2: İcra Takibinde Bulunan Alacakların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi

İşletme bünyesinde bulunan birimlerin takipli alacak haline gelmiş ve icra süreci başlatılmış alacaklarının muhasebe sisteminde izlenmediği görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 128 Şüpheli Alacaklar Hesabına ilişkin "Hesabı niteliği" başlıklı 109'uncu maddesinde; bu hesabın, işletmelerin mal ve hizmet satış faaliyetleri sonucu ortaya çıkan ve ödeme süresi geçmiş bu nedenle vadesi birkaç defa uzatılmış veya protesto edilmiş, yazı ile birden fazla istenmiş ya da dava veya icra safhasına aktarılmış alacakların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 138 Şüpheli Diğer Alacaklar Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 121'inci maddesinde de; bu hesabın, ödeme süresi geçmiş bu nedenle vadesi birkaç defa uzatılmış veya yazı ile birden fazla istenmiş ya da dava veya icra safhasına aktarılmış diğer alacakların izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir.

Denetimlerde; tahsil edilemeyen ve Hukuk müşavirliğince rücu davaları ve diğer alacak dava kararlarına dayalı olarak ya da doğrudan 2024 yılında icra işlemlerini başlattığı 4.146.759,27 TL ve önceki yıllarda açılan icra takiplerine ilişkin 610.061,69 TL olmak üzere toplam 4.756.820,96 TL tutarındaki İşletme alacağının, muhasebe kayıtlarında izlenmediği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında Saymanlık Müdürlüğünün cevabına yer verilmiş olup burada, Gazi Üniversitesi Hukuk Müşavirliğince Saymanlığa gönderilen tutarların 128.01 Dava ve Takipteki Alacaklar hesabında muhasebeleştirildiği bu hesabın bakiyesinin ise 355.154,44 TL olduğu, 138 Şüpheli Alacaklar Hesabının bakiyesinin ise sıfır olduğu ifade edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabı ve eklerinin incelenmesinden, bulguda yer verilen icra aşamasına gelmiş alacak tutarlarının, ilgili birimler tarafından henüz Saymanlık Müdürlüğüne intikalinin sağlanamadığı bu nedenle de muhasebe kayıtlarının yapılamadığı anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak; İşletmenin tahsil edilemeyen ve bu nedenle de icra süreci başlatılan alacaklarının, ilgisine göre 128 Şüpheli Alacaklar veya 138 Şüpheli Diğer Alacaklar Hesaplarında takip edilmesi gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde herhangi bir bilgi yer almamaktadır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>